

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ  
що середі, п'ятниці і неділі,  
з тижневим додатком  
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція  
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-  
че застережене. — Реклямації неоче-  
чатані вільні від оплати поштової.

# БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“  
разом з „Рускою Радою“:  
на цілий рік . . . . . 20 К. — с.  
„ пів року . . . . . 10 „ — „  
„ чверть року . . . . . 5 „ — „  
„ місяць . . . . . 1 „ 70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотників.

Передплата і належитість за інсератв  
платні в Чернівцях.

## Буковинська нужда.

В дискусії над запомоговим  
предложеном виголосив пос. др.  
Штравхер дня 1. лютого довшу  
промову про нашу нужду. Коли  
ніхто із наших буковинсько-руських  
послів не міг дістати в тій справі  
слова, тож пос. Штравхер говорив  
в порозуміню із нашими послами  
і також в їхньому імені.

Бесідник розпочав від того, що  
подав причину, чому буде промов-  
ляти, хоч в палаті ходить о те,  
щоб як найшвидше замкнути дис-  
кусію в запомоговій справі. До  
сего спонукує его незвичайна ну-  
жда буковинського населення, яка  
між иньшим спонукала послів і най-  
ріжнорідніших відтінків до спільної  
праці в соїмі.

Буковина заслугує на уважен-  
нене центрального правительства  
хочби й тому, що у ній капіталу  
нема, господарка в занепаді, про-  
мисел недостаточний, торговля в за-  
стою, а ся економічна депресія,  
се вислід митової борби, яку веде  
Австрія із Румунією й Росією від  
р. 1885, що відбиваєть ся передо-  
всім на граничнім краю — Буко-  
вині. Долю буковинського населення  
погіршив незвичайно ще й послід-  
ний недорід. Думка, що у нас бу-  
ли тогді гарні збори, неоправдала.  
„Правда, на весні і в літі заповіда-  
ли ся жнива гарно, але через літо  
й осінь за виймною жита й пше-  
нці стали ся жнива прямо лихі.  
(Слухайте!) Бараболі й бураки  
померзли та годі було їх зібрати.  
Кукурудза по багато місцях зовсім  
не доспіла, а до того ще й чимало  
утерпіла від весняних морозів і осін-

ної слоти. Через се стане ясним,  
чому наше мужицтво й загалом  
сільське населення, якого є 600 тисяч  
на 730 тисяч населення цілої Буко-  
вини попало в тяжку біду, а дуже  
часто і в нужду, бо не могучи  
задля свого убожества купити собі  
здорової але дорогої кукурудзи,  
мусить їсти свою нездорову.

Я звертаю увагу на те, що  
еміграція з краю зростає послідни-  
ми роками до незвичайних розмі-  
рів, а ще більше на те, що так  
звані санітарні злидні, які показали  
ся в краю слідом за економічним  
лихом в краю, є лиш бюрократич-  
ним описом того, що в буковинь-  
скім воеводстві панували й пану-  
ють голодний тиф і страшна пе-  
лягра“. На скликаний краєвим пра-  
вительством анкеті сконстатовано,  
що вона в послідньому п'ятиліттю не-  
звичайно зростає. Зарадити пелягрі  
можна тільки через достарчене на-  
селеню здорової живої. (При-  
знання). Справою сею займає ся  
буковинська рада культури крає-  
вої при помочи Виділу краєвого.  
Бесідник констатує одначе, що без  
значного збільшеня державної суб-  
венції годі надіяти ся належних  
успіхів із сеї справи. Через те звер-  
тає ся др. Штравхер до міністра  
рільництва, щоб він тямив про наш  
край, який лиш своїми власними  
силами не вєпіє видобути ся із  
теперішньої нужди. „Як велика ну-  
жда панує між поодинокими вер-  
ствами нашого населення, про те най-  
говорить отєя обєставина: У мно-  
гих дідичів годі було через ранні  
морози зібрати частину бураків і  
бараболі. Через те, що є багато  
околиць, в яких вбогі рільні робіт-

ники копають бараболю за уділене  
якоїсь часті їх в натурі, то тепер  
віднав многим із поміж них зароб-  
ок а рівночасно і пожива на  
зиму“.

Центральне правительство трак-  
тувало Буковину по мажоритарному  
при кождім розділі запомог. У 1898  
р., коли в краю був недорід і нуж-  
да, яка силувала селян масами вті-  
кати за море, признало правитель-  
ство на словах, що на Буковину  
треба звернути спеціальну увагу  
і швидко їй йти з помочю. В дій-  
сности-ж вийшла така поміч, що  
на заспокоєне шкоди, яка після  
урядових обчислень виносила 540.000  
злр., виасигнувало воно тільки 50  
тисяч! Се було лиш троха більше  
від милостині. (Признання). Иньші  
і то західні картини трактує ся в  
Австрії инакше. В Сольногороді,  
який під усіми зглядами стоїть  
ліпше від Буковини, найдено тогож  
року 411.980 злр. шкоди, а запо-  
могу уділено в сумі 150 тисяч, т.  
є. 39 проц. урядово признаної шко-  
ди в прирівнаню до 9 проц. уді-  
лених Буковині. (Слухайте!). „В рр.  
1891—900 дозволяла держава на  
відписуване ґрунтового податку із  
причини елементарних нещасть. В  
Шлеску приміром, який загалом а  
до того ще в порівнаню з Букови-  
ною є краєм богатим, за те ціле  
десятилітє відписано ґрунтового по-  
датку на суму 762.000 К. отже  
пересічно по 76 тисяч на рік. За  
те Буковині, тому вбогому краєви,  
якого населення голодує в дослівнім  
значіню того слова, відписано за тих  
десять літ лиш 190.000 К., отже  
по 19 тисяч К на рік і то по біль-  
шій часті тільки тому, що їх годі

було стягнути, отже не ізза над-  
мірної прихильности скарбової ди-  
рекції. Фінансові власти дають ся  
нам на Буковині добре в знаки,  
своє жало встромили вони прямо в  
наше м'ясо; такому твердому, пря-  
мо безмилосердному і безоглядному  
поведеню, яке має місце супроти  
податників у нас — не знайдете  
пари хіба в жадній провінції.  
(Признання. — Слухайте!). Ось  
примір на се: Із 212.000 дрібних  
буковинських податників егзекуова-  
но не менше як 153.000 за зама-  
ле сплачуване податків. А офіці-  
яльний заступник фінансової власти  
заявив: „Сі люди не хотіли плати-  
ти“. Буковинські фінансові власти й  
органи зовсім не розуміють, що  
є люди, які не можуть оплатити  
податків. Отже задля чистої при-  
ємности дозволило найдужше насе-  
лене в 153.000 случаях егзекува-  
вати, бо не хотіли платити своїх  
дрібних залежностей податкових в  
сумі від 8—20 Корон! Се-ж пове-  
дене є дуже погане і воно веде  
наше справді мирне населення до  
зраженя і невдоволення. Люди не  
можуть сего порозуміти, чому годі  
їм найти у надзвичайно тяжкім по-  
ложеню якоїсь спеціальної вироку-  
милости. В послідних часах — се  
хотів би я навести супроти виво-  
дів міністра фінансів — завела ся  
зовсім ориґинальна практика в стя-  
ганю податків. Ц. к. прокуратория  
скарбу в Чернівцях стягає дрібні  
3 коронові або й трохи більші за-  
лежності податкові за посередниц-  
твом суду, так що податникови  
який був винен 3—9 кор., прихо-  
дить ся ще доплатити тількиж егзе-  
куційних коштів. Невже чоловік,

Франц Михайлів.

## Картини.

(Дальше.)

Швидким кроком ввійшов Шацин-  
ський до одной з саль ресторана, де до-  
вкола білого мармурового стола сиділи  
самі молоді люди, і по більшій часті  
початкуючі літерати, маларі, музик.

— А здоров був! — привітали його.  
— Здорові!

Присів ся і задзвонив на кельнера.

— П'ять боків, папіроси, перекуска.

— Сейчас!

— Но і що? Що нового коло тебе,  
кажи — питали його всі.

— Нічо... от!..

Кельнер приніс пиво, папіроси, пере-  
куску. Чорне пиво пінилось у шклянках.

— Ну, товариші, пиймо!

Всі підняли ся і взяли шклянки до  
рук.

— Пиймо но, хочби здоровля мого  
накладчина, що вдурівши прислав сорок  
левів... дурак... але добра людина...

— Пиймо!..

Позакурували папіроси і гляділи один  
на другого якоє здивовано. За приходом  
Шацинського всі якоє притихли, немов  
би очікуючи чогось і гляділи то на нього,  
то на Рабського, що сидів під стіною  
спершєсь на лігті.

Остап підійшов до його.

— Щож ти так зажурив ся, коза-  
ченьку молодий? Дівчина винула? Що?

Всі засміялись якоє вимушено.

— Мене можеш лишити... Ти знаєш,  
що з тобою не маю зовсім охоти бала-  
кати...

— Ов! Аж так — говорив Остап  
з кпинами, стараючи ся покрити тим  
своє збентежене.

— Так...

— Ну, як схочеш, оно мені зовсім  
обоятне, егеж... зовсім, але може бодай  
не відмовиш мені одной, одніської при-  
слугі.

Зазвонив. — Кельнер, пиво!

За хвилину появили ся на столі  
шклянки з пивом. Остап ххватив шклянку.

— Но товариші, пем здоровле дуже  
гарної, ба чудесної майже паночки, яку  
довело ся мені чи мало разів вицїлувати.  
Пиймо! — Всі гляділи збентежено то на  
Остапа, то на Рабського, що стовав по-  
блїдши і дивив ся гострим, грізним зо-  
ром на него. Хвилину трївала мовчанка,  
в кінці Рабський підійшов ближше і про-  
мовив грізним шепотом.

— Ти Остапе, знай, що сього до-  
сить... Більше я не стерплю... Скандалу  
ту робити не хочу, зрештою ти навіть  
сього не варт, щоби з тобою заходити  
ся. Я терпів твої кпини, доки они не  
переходили меж алюзій, але тепер, да-  
руй... Таке поведене як твоє, крайно без-  
личне і підле... А тепер прощай! Вий-  
шов. За ним залунав силувано веселий  
сміх Остапа...

Вечоріло. Осінні хмари нависали над  
землею, сіра мрака стелила ся по пустих  
полях. Часом лиш повів вітер і кїдав  
землю зірваними листками в болото.

Остап йшов понуривши очи в землю.  
Думав. Давні часи наїгали роєм спо-  
минів на його душу, клубили ся, одні  
другі родили. Йшов. З задуми збудив  
його дивний мелодійний голос.

— Перепрашаю вас, пане... куди  
дорога до Европейского готеля.

— Просто, а опісля на ліво, від-  
повів.

Нараз якоє дивна думка зродила ся  
в його мозку. Підніс голову і побачив  
перед собою чудову дівчину. Ясне волося  
вбирало чудово ніжне личко, а з під дов-  
гих вїй гляділи якоє дивно прошибаючо  
сині очи. Чємно зняв капелюх: сказав.

— Як пані позволять, проведу.

Згодила ся. Зразу йшли мовчки.

Она гляділа лиш часом скоєна на  
него, що понуривши голову йшов тихо  
обіч.

Опісля спитала:

— Даруйте, ви тутешні?

— Так!

— Так чи не булиб ви ласкаві по-  
казати мені ще, де-б можна купити що  
до читаня.

— Прощу.

Скрутили на право.

— Ви певно дивуете ся, а може і  
лихі, що я вам час забираю.

— Ні, зовсім ні...

— Нехай, що ні. Так бачите, мушу.

Поки що я тут сама-саміська, родичі ще  
не приїхали, так мушу.

— Алеж, прошу пані, прошу зовсім  
мені повірити, я готовий до услуг.

— Но, даруйте, коли маю правду  
сказати то воно по вас зовсім не видно.

Я, знаєте, привикла у нас, в Кракові,  
що люди зовсім иньші.

— Алеж прошу пані, я дійсно...  
лише, що бачуть пані, я був зовсім лихо  
успособлений, що сам не знаю, який я  
був... Так, хай пані простять, я вже зо-  
всім поправлю ся. Вступили до книгарні.  
Зажадала поезий. Не було. Вийшли.

— Коли пані ласкаві, то я готов  
вам щось зі своєї бібліотеки пожити.  
Могу служити всіми модерністами.

— Но, всі, то булоб троха за много,  
але ели ласка, то прошу, прелюдії Тет-  
маєра.

— Дуже радо.

Дійшли до Европейского готеля.

На брамі пристанула і простягнула  
руку.

— Дякую дуже, а ели ласка лишіть  
Тетмаєра у сторожа.

— Дуже радо, а для кого маю ска-  
зати?

— Скажете, для паночки з Кра-  
кова.

Задзвонила і швидко зникла за бра-  
мою.

— — — — —

Концерт скінчив ся. Заграли музику,  
загудів бас і пари пустили ся в танець,  
проняті жалібними тонами вальса. Остап  
не гуляв. Велухував ся лише в гру му-  
зик. І здавало ся йому, що гра скрипок,  
то не гра, а плач збещеної дівчини,  
а гук баса, се викиди сумління, що мо-  
нотонним гудінем мучить людину. Не  
міг встояти на місці. Що хвилину пе-  
реходив з місця, де, сидів до буфету а  
опісля вертав. Танець скінчив ся. Дан-



що не може заплатити незначного податку, має ще оплачувати судові кошти? (Слухайте!) Чи-ж се є справедливе, гуманне поведене? (Признання). Але тут має скарбовою дирекція на оці певну означену ціль. При політичній егзекуції партій, що не в силі оплатити ся, якої егзекуція не довела до нічого, не може вона довести до маніфестаційної присяги. Колиж вона веде егзекуцію судову, тоді приневолює вбогого мужика, дрібного промисловця й дрібного купця до маніфестування свого майна. Поважані панове мабуть згодять ся на те, що навіть найбільш убогий чоловік не легко рішати ся на присягу за кількакоронову залежність податкову. Убогий довжник мусить проте дуже часто продати послідне, заставити, або паде в руки ласкавого кредитора, який ласкавим тільки при даваню грошей, а в речанці сплати є не менше твердосердний як податкові власти. Оттим є річю зовсім ясною, чому населене жалить ся на події такого роду. Висловити ті жалоби тут на покликаним місці й просити о поратунок, се є задачею буковинських послів. (Признання). При сій нагоді хотів би я вказати ще на те, що коли податковий гнет був послідними часами такий діймавий то теперішній режим скарбового директора і фінансової управи був прямо нестерпимий. (Живі признання. — *Погол Великль кличе: Скажіть те все міністри фінансів, най чує!*) (Конець буде).

## Політичний перегляд.

*Із ради державної.*

У австрійській парламенті зайшла річ не бувала від давен давна. По відосланню справи контингенту рекрутів до військової комісії приступлено до першого читання бюджету й бюджетової дискусії. Се, що др. Кербер уважав при теперішнім складі парламенту справою рішуче неможливою, перевів у діло бар. Тавч. На конференції представелів клубів рішено, що в дискусії над бюджетом має промовляти 32 бесідників. По бюджетовій

сери відвели пані на місця, поклонили ся і розбрили ся то сюди то туди. Остап почув на собі якийсь погляд. Підніє повіки і побачив на проти себе Олю. Підійшов. Звиталя ся.

— Пані приймуть мої желаня, по причині заручин з паном Рабським.

— Дякую!..

Замовк на хвилину, а очі їх стрінули ся. Остап осміхнув ся, а потім говорив поводи:

— Спасибі вам, панно Олю!..

— За що?

— Думала, що схоже дякувати за те, що була така добра і прийшла знаючи, що він тут буде...

Розсміяв ся.

— За все добре і дяке, що мене від вас стрінуло — сказав, а його очі говорили: „Мабуть, о скільки собі пригадує, цілував я тебе колись, десь, чи щось подібного... І то мабуть за горячо“. Ольга чула, що кров напливає їй до лица та що червонить ся, як ніколи в житю... Якась лють обняла її.

— О скільки я чула — сказала — ви залицяете ся тепер до якоїсь лашки... Цікаво, чи ваша теперішня любов така, як перша, чи може більше корисна?... Воно, звісно, лашки більше грошевити...

— Так, дійсно — промовив сьміючись. Говорите мов стенографічний протокол моїх думок.

Вклонив ся і пішов. Не мали собі більше нічого сказати...

Ішов самотний улицею і думав. Думав про ту гарну незнакому, яку стрінув оноді, за якою потім шукав. Мимо великого заходу довідав ся лиш від портiera готеля, що незнакома записалась

додати має прийти на дневний порядок справа промислової реформи. Дискусією бюджетову розпочав нїм. посол Зомер, відтак промавлів пос. Лекер і Скене, що сильно атакував мін. желізниць Віттека. По відповіді Віттека промавлів ще пос. Рігер (соц. дем.). По короткій перерві ставили запити до през. палати посол Зайц в справі незміненого поведеня палати панів, а пос. Шенерер в справі переказаня військової комісії тогідного цїсарского розпорядженя в справі контингенту рекрутів, виданого на основі § 14.

*Положене на Угорщині.*

Гр. Ю. Андраші був у середу а відтак передвчера на довшій аудієнції у цїсаря, складаючи монарші звіт із переговорів із проводирами партій. Годі знати, як він представив ситуацію, можна одначе припустити, що переконав цїсаря, що над могутною партією незалежності — яка вже уконституовала ся вибираючи председателя, его заступників, письменовителів і т. д. — годі перейти до дневного порядку. Фактом є тепер, що цїсар прийме політиків із партії незалежності а між ними й самого Кошута, що до недавня уважали двірські сфери річю абсолютно неможливою. На аудієнцію поїде Кошут до Відня. В понеділок виїде цїсар до Будапешту, де 20. с. м. вилотосить престольну бесїду. Тоді вже буде при кермі мабуть коалїційний кабінет.

*Культурна борба у Франції.*

На засіданю ради кабінетної із дня 8. с. м. переведено дискусію над цїлим законом про розділ церкви від держави. Проект сей, заосмотрений підписом президента міністрів, а також міністрів спаведливости, справ заграничних і внутрішних, вже й вручено налаті депутованих. Предложив его палаті міністер спаведливости Бенвені Мартен. Серед протестів націоналістично-клерикальної більшости відіслано проект до комісії. Правительственный проект розділу церкви від держави ріжнить ся від Комбового тим, що заключає постанову союзів, які можуть розтагати ся на кілька департаментів і можуть взаїмно допомагати ся. Кажуть що сей проект вдовольнить католиків і протестантів.

*Кріза в сербській кабінеті.*

В Сербії вибухла була остра кабінетна кріза із за ворожечі през. міністрів Пашіча з королівським приватним секретарем Валуїдичом. Пашічова преса закинула Валуїдичови, що він є слїним орудієм в руках Австрії, яка хоче накинати Сербії позичку і забрати доставу армат. Валуїдич знова виступив проти Пашіча, що він заяв короля і зра-

див інтереси Сербії в македонській справі. Конфлікт не легко було поладити, бо за обома посваренними станули сильні партії. На зазив короля, щоб Пашіч цофнув назад свою димісію, відбула ся кабінетова рада, на котрій обговорювано услівя, які треба поставити короні на случай відобрания назад просьби о димісію. Становище кабінету супротив короля скріпив ще той факт, що умірквані партії в скруштині зажадали, чтобы кабинет взяв лиш тоді назад свою димісію, коли король змінить персонал двору і усуне убийників короля Александра зі свого окруженя, а крім того віддасть верховну власть над жандармерією міністерству справ внутрішних. По усуневю всіх причин, що спричинили крізу, Пашіч димісію цофнув, при чім король осудив всякі інтриги.

## Відозва

до руского учительства.

Центральний виділ тов. „Руска Школа“ рішив на своїм посліднім засіданю, чтобы на будуче входила нова точка в дневний порядок на загальних зборах тов. „Руска Школа“ — іменно, чтобы ставлено на дневний порядок актуальні справи загального значеня, які дотикають інтересів учительства або руского шкільництва.

Тому звертаєсь центр. виділ до руских учителів і учительок із просьбою, чтобы вони подали як найскорше — і то до двох тижнів центр. виділови тов. „Руска Школа“ такі справи до відомости, які мали би загальне значенє і дотикали би інтересів учительства та шкільництва, чтобы вже при найближших зборах могли бути деякі такі справи основно обговорені.

Теми таких актуальних справ тому конче скорше надсилати, бо до того мусить призначити ся особно го референта, який мусів би відповідно пригтовитись.

Антін Клим, Іларій Карбулицкий,  
голова, секретар.

## Розрухи в Росії.

*Реформи.*

Помимо того, що російська самовладна кліка що день повторює

— Но так... Тут прецінь, в так малім місті годі не стрінути того, за ким дійсно довгий час шукає ся, хіба, що той хтось нарочно ухилє ся від стрічи.

— Припустім, що воно так дійсно, так що з того?

— З того? А те що я дуже, дуже, рад, що вас стрінув.

— Потрібна вам може книжка?

— Ха, ха, ха! Як ви гарно вмієте кпнати.

— Книги? — повторила мов відгомін.

Не зважали, що вийшли з ринку і йшли улицею за місто.

— Так, книги. Бо прецінь годі собі отсе інакше витолкувати, сля ви нарочно не хочете зрозуміти того, що я говорю.

— Як то?

— А так... Я говорю, що тїшу ся, що вас стрінув, а ви про книжку говорите. Так знайте, що я тїшу ся виключно із за сього, що стрінув вас, бо я за вами так тужив...

— Пане Шаціньский, тепер ви мабуть на книни сходите?

— Я?

— Певно. Скажіть же самі, чи то не сьміх та кпни. Бачить ся когось раз в житю, не знає ся його, а тужить ся за ним?

— Не знає ся його?

— Ні.

— Так знайте, що я вас знав. Ще змалку мрів я про вас у своїх молодечих літах і вимріяв такою як бачу. Так, Леєво...

— Ха, ха, ха! Цікаво. Но, а не вимріяли случайно того, що я у вас книжку поживу і що ви шукати будете за мною?

про неможливість зміни традицією „усьвяченого ладу“, то під напором послідних подій заходить ся комітет міністрів коло переведеня а зглядно передискутованя деяких важних реформ. Найважнійша для нас поки що реформа цензури, яка досі була в Росії чи не гірша від турецької. Про сю справу видано такий комунікат: Комітет міністрів після переведеня нарад над цензурою для ревізії цензуральних і прасових законів рішив установити окрему комісію зложену з досвідчених в сих справах урядників і репрезентантів і інтересованих департаментів, під проводом особи, вибраної царем. Президент сей комісії має мати право запрошувати на засіданя особи, від котрих надїє ся одержати пожиточні інформації, як також представителів провінціальної преси. Він має також мати право безпосереднього предкладаня державній раді предложень. Комітет міністрів ухвалив відтак, чтобы ще перед ревізією згаданих законів знести право міністра внутрішних справ заборонюваня газетам інсератів і права, яке ему тепер прислугує, іменно передаваня видавництва часописи від одной редакції до другої. Так само ще перед ревізією цензуральних законів право міністра внутрішних справ заборонюваня продажі поодиноких чисел може відносити ся лише до продажі на улицах, площах, кіосках і иньших публичних місцях, але не в книгарнях і читальнях. Міністер може жадати названя імени автора деяких статей, як автор має бути обжалований і як міністер зробить се з огляду на безпеченство держави. Дальше рішив комітет просити царя, чтобы книжки передавані міністром справ внутрішних для конфіскації із причин політичних, пересилано до оцінки Академії наук і иньшим науковим інституціям. Міністри справ внутрішних і судівництва мають перевести реформу цензуральних постанов. В кінци рішено просити міністрів просьвіти і внутрішних справ, що-

— Ні, сього ні, але я вимріяв вас, мою зорю і маю право до вас.

— Що? Право? До мене? — Ні, даруйте пане, але воно дійсно сьмішне.

— Так для вас то сьмішне, але для мене зовсім ні.

— Бо й дійсно, як оно не має бути сьмішне? Ха, ха, ха! До мене право! Ха, ха, ха! До мене...

— Так до вас. І се ще від давна...

Ще як душі наші літали у безмежних просторах всесвітів, купали ся в сьрій млі, ще тоді, коли на сьвітї не було нічого крім чистих, щирих душ, моя душа пізнала твою і стала нерозлучною твоєю товаришкою. Ще тоді, коли в тім місці, де ми тепер, шуміли грізні океани, а філя за філею біла об'єстрімний беріг, моя душа пізнала твою і стала твоєю нерозлучною товаришкою. Тоді ще, як вовк і вівця були ріднею як сьвітло і темрява посестрами були, А ти ще сьмієш ся?...

Слухала задивлена в віддаль і дріжала на цілім тілі. Легенько взяв єї руку до уст. Поглянула на него дивним поглядом, а потім вирвала руку і заридала невиплаканим плачем. Через хвилину дивив ся безрадний на неї. Успокоювати не смів, умів пошанувати силу болю чи розкоші.

Нараз придавила своє ридання. Закинула йому руки на шю і горячим довгим поцілуєм ввієсала ся в його уста...

(Конець буде).



би після нарад з генерал-губернатором київським і представителями Академії науки і університету київського і харківського піддано ревізії царський указ, що відносить ся до обмежень української мови (в ориг. малорусского языка) в книжках. Всі ті рішення потвердив цар дня 3. лютого. — Певно що від сеї постанови ще далеко до остаточного знесеня указу з 1876 р., якого триване являє ся прямо скандалом ХХ. ст. Всеж таки й сей перший крок комітету російських міністрів знаменний. Видно численні заходи укр. патріотів о знесенє того указу попереді українськими революційними рухами а до того опінією світочів цілої Європи, висловленої на сторінках Ruth. Revue. — не остали без наслідку.

Крім сего займають ся тепер офіц. круги справою робітничою. Міністер фінансів предложив цареві пропамятне письмо про конечну потребу виготовленя закону про робітників. Цар на его предложене згодив ся.

*Страйки.*

В путилівських варстатах в Петербурзі вибух страйк наново. В Керчу вибух страйк робітників корабельних, друкарських і шевців. В Польщі страйк не переводить ся. У Варшаві вбито князя Андронікова. Найгіршішу форму прибирають забуреня в польських копальнях вугля. Із Сосновець телеграфують нині, що при шибі „Катарині“ прийшло до конфлікту між ямарами а війском. Салдати застрілили 26 осіб, 5 погибло відтак через рани. Число легко ранених ще не відоме.

**Рух в руских товариствах.**

5. Виділове засіданє центрального товариства „Руска Школа“ відбуло ся дня 2. лютого 1905 в „Народнім Домі“ в Чернівцях із таким ходом нарад:

I. Прочитанє і верифікованє протоколів із попередних виділових засідань.

II. Sprawozданє адміністратора і каспера.

III. Вільні внесеня.

I. Зверифіковано протоколи попередних виділових засідань.

Опісля приступлено до деяких точок, які були предметом попередних нарад і ухвал виділу. Так порушено справу уділюваня математики в висших класах II. гімназії по руски. Голова подає виділови до відомости, що буквинський Соїм ухвалив резолюцію у зміслі нашого домагана.

Дальше повідомляє голова, що руский учебник географії — в перекладі д-ра Кордуби, який вийшов свого часу накладом „Рускої Школи“ апробований вже міністерством.

Дотично ухвали виділу, із дня 11. червня 1904, щоби як найскорше видати друком Методику природописної історії ч. II. Миколи Гаврищука, повідомляє редактор видавництва товариства виділу, що не було готового гроша на ту діль, то й не мож було приступити до виданя тої книжки. Одначе вона вийде небавом.

По справозданю адміністратора і каспера, приступлено до вільних внесенєв.

1. Ухвалено написати до краєвої ради шкільної петицію, щоби закуплено по 5 примірників кожного видаю „Рускої Школи“ і „Рускої Бесіди“ для шкільних бібліотек.

2. Голова проф. Клим повідомляє виділу, що краєвий Соїм звонив уділити „Рускій Школі“ субвенцію в висоті 1000 кор.

3. Рішено приступити до заснованя філії в Сторожинці, а 1 загальний

збір мав би відбути ся дня 2. цвітня 1905 в Сторожинці.

4. Дальше рішено заснувати, філію „Рускої Школи“ в Заставні, одначе за попереднім запитанєм кіцманської філії, як вона відносить ся до сеї справи.

5. Рішено, щоби виділу „Рускої Школи“ взяв ся до правительства з домаганєм, щоби в промислових курсах в Чернівцях учили учеників в рускій мові викладовій а в промисловій школі вчили рускої мови яко предмет.

6. Дальше рішено вислати до міністерства просвіти петицію, в якій має жадати ся скасованя утравкізму в II-ій гімназії. (До петиції має долучити ся брошура д-ра Кордуби, в якій автор цифрами доводить, що утравкізм є для розвою шкільництва шкідливий.)

7. Рішено вислати на всі збори філій відпоручників із центрального товариства.

8. Дальше рішено вислати всім Русинам на провінції — як учителям так і неучителям запрошеня, щоби вони стали членами філії нашого товариства.

9. Позаяк від тепер вже будуть звіти про діяльність центрального виділу, справозданя адміністратора та каспера друковані і кождей член їх дістане, чим заощадить ся при загальних зборах багато часу, то ухвалено, щоби на загальних зборах відтримувались відчитати. По довній дискусії над сею справою, рішено, щоби замість відчиту ставлено на дневний порядок актуальні справи, які дотикали-б інтересу учительства, або руского шкільництва. В кінци взято до відомости, що др. О. Макоєвий брав в Київській ювілею нашого писателя Івана Нечуя Левицького участь, — яко спільний делегат всіх руских товариств в Чернівцях.

*Антін Клим, Голова, Іларій Карбулицкий, секретар.*

**НОВИНКИ.**

*Чернівці, 11. лютого 1905.*

**Доповняючі вибори соймові.** При доповняючих виборах соймових, що відбули ся в Сучаві дня 9. лютого, зістав вибраний послом 187 голосами надінж. Тит Ончул. Один голос уневажнено.

**Вечерок „Бук. Бояна“**, що відбув ся вже дня 15. лютого в сали музичного товариства, заповідає ся прямо знаменито. Напливають що раз нові просьби о запрошеня так, що треба було випечатати їх другий наклад. В виду сего докладає комітет усіх старань, щоби вдоволити гостей. Забава заповідає ся знаменито, ручать за се особи знаменитих аранжерів і безліч бравих тансерів. Панночки будуть мати із забави ще й милу пам'ятку в виді оригінально обдуманих прегарних карнетів. Вкінци пригадуємо ще, що вступ від особи 5 кор., ложка для 4 осіб із вільним вступом на сально можна набувати в „Рускій Касі“ по 16 кор., розуміє ся о скілько вони ще не розпродані. Для пань стрій вечерковий, для панів фрак.

**Класифікація учеників жіцманської гімназії** дала в I. семестрі такий вислід. З початком року шк. було записаних 105 учеників з того виступило 9, отже з кінцем курсу остало 96. Із них одержало I. кл. з відзначенєм 17 (9 в кл. I. A + 8 в I. B), I. класу 69 (32 в кл. I. A + 37 в I. B), двійку 6 (4 в кл. I. A + 2 в I. B), трійку 3 (2 в кл. I. A + 1 в I. B), а не класифіковано із за слабости одного уч. із I. A. Загалом виносить скількість добрих зглядно відличних поступив 89.6%, супроти чого вислід класифікації треба назвати дуже добрим.

**Із кругів судових.** Судових практикантів Павла Шухевича, Гайніша, Томашука, Томовича, Галіпа і Штайнера іменовано авскудгистами. Послідного для окружного суду в Сучаві. — Вишній суд краєвий у Львові іменував Моріца Гафнера ліквідатора буков. тов. кредитового в Чернівцях державним ревізором для товариств заробкових і господарчих черновецького округу судового а Юрія Грудера старш. урядника в. е. ц. к. упр. галицького акційно-гіпотечного банку ревізором буковинських інститутів кредитових.

**Дня 26. лютого 1905** відбудуть ся в Давиденах-Зрубі 4. загальні збори „Рускої каси пожичкової і щадничої для громади Давидени-Зруб, стов. зареєстр. з необм. порукою“ з дневним порядком після принисів статута. — *Йосиф Дремль, голова, Віктор Чесниковский, каспер.*

**Дня 15. лютого** виголосить др. К. Трильовский в саді „Бояна“ в Снятині виклад: „Ювілей Ів. Нечуя-Левицького в Києві“. Початок о год. 5. по пол. — Вступ 50 сот. для селян 10 сот. — *Іван Дугчак.*

**Перші загальні збори** каси пожичкової і щадничої для громади Опшляби відбудуть ся в неділю для 19. лютого 1905 о годні 1-ій пополудни в домі господаря Самсона Бабюка Киривого з звичайним дневним порядком. — *Старшина.* — По зборах відіграють місцеві січовички і січовики під управою учат. Івана Стратичука театральне представленє „Ицко-Сват“, на яке запрошаємо всіх пряхильників тов. „Січ“. Ціни місць на представленє: 1-рядне місце 80 сот., 2-рядне місце 60 сот., 3-рядне місце 40 сот., вступ для селян 20 сот. Осібних запрошенєв не висилаєть ся. Частина чистого доходу на руску бурсу в Кіцмані. — Комітет: *Леон Войда, Єрина Керер.*

**Туртури в ХХ. столітїю.** Як доносить одна памборєка часописєв, арештован сими днями баярський жандарм одного 40-літнього ремісника із Бай-Сент-Іштван, Стефана Вереша. Его обвинуватили за незначний проступок, до якого він одначе не хотів у слідстві признати ся. То-ї жандарми кинули его скованого до землі і стали его бити й дотпати своїми важкими чобітьми так довго, аж втратив свідомість. Півмертвого занесено его домів, де мав ще лиш тільки сили, що розповів те, що з ним діяло ся. На другий день Вереш умер. Обдукція виказала, що нещасного катовано на смерть. Проти жандарма заряджено строгє слідство. Пересудхуване сего угорєкого жандарма нагадує в де-чим поведєне галицьких жандармів в Січових справах. Не дармо Wegier Polak dwa bratanki.

**Рік війни.** В почи з 8. на 9. лютого минув як раз рік від хвилі, як японські торпедовці напали із звісною браврою на Порт Артура. І минає вже рік кровавого змаганя, тисячі ворогів-трутів вегелили манджурскі поля у дружнім збраню, а між живими йде бій в безконечність, показуючи цілу нецельність новітньої борби. Рік війни окриває маленьку Японію німбом непобідимости а російський колось прикриває кирєєво погрому. За цілий рік бою стратили Росіяни ефлоту а на суші не добили ані одной побіди, так що вістка про заміну головних вождів Гріценберга і Куропаткіна вже не далека здійсєню. Се лиш питає, де знайде ся инший російський генерал, що змігби воювати успішійше від Куропаткіна. Дума, що великі події виводять на свєт великих людей, доси на російських генералах не справджує ся, бо побід над робітниками й дітьми тут хіба годі брати в рахубу.

**Новий двірський скандал.** Наймолодша 33-літна дочка бельгійського короля Клементина (сестра Ст. Льонай і кн. Люїзи Кобурскої) завела роман із кн. Віктором Наполеоном. На їхнє вінчанє король не пристав, лякаючись ворожнєчі Франца із Бельгією, бо кн. Віктор Наполеон вважає ся претендентом до французкої корони. Княжку ізольовано на замку в Лакен, але вона відти втекла до Ст. Рафасель, тепер єї рідня голловно італійска пануюча родина вживає всіх средств, щоби довести до подружжя. Годить ся тут і те додати, що 43-літній кн. В. Наполеон живе від довшого часу із балетницею у Бруксели й має з нею 3 дітїи.

**Жертва горівки.** В Кулівцях найдєно оводі в поли тіло якоїсь мужички. У мертвій пізнав шишківський господар М. Галелєй свою сєєтру 52-літню вдовою Анну Курчак. Вона була на похоронах в Кулівцях і на споминках так записала ся, що по дорозі замерзла.

**Нова підбігунова експедиція.** Із Нового Йорку доносять, що в маю вїде на північ нова експедиція, щоби ратувати виправу Ціглера, яка від року 1903 не дає слідів житя. Провід нової

експедиції обїме капітан Кельдєєв, а поїде кораблем „Тетга-Нова“. Вона попрямує до краю Франц-Йосифа, вниший знова корабель відвідає склади позасновувані 1901 р. на острові Шайнов і Гренландських побережах.

**Бойкот профєсора.** На чєській техніці в Празі йшла вже від двох літ борба між студентами а профєсором Антоном Ваврою. Его виклади механічної термінології бойкотували студенти естетично вже від 2 літ ізза того, що він змієту своїх лекцій не приноровляв до модерних вимогів а до того і се мабуть найгірше обурювало техніків — поводив ся при ієспитах із незвичайною строгієтю. Через два рокя подавав ся він що семестру на урльон — тепер діняли студенти свого — проф. Вавра подав ся на ємеритурю.

**Помпеянські розкопи.** У Помпеї, яке що раз більше відкопують з під твердої поволоки Везувієвої лави, відкопано і зреконструовано сими днями при via Strabona старинну будівлю, що своєю величавостю перевиєшує навіть палату Веттів. У перієтілю находять ся чудові фрески на основі гомерових переказів. Удає ся перетворити також і город із пайбільшими подробицями.

**НАУКА, ШТУКА І ЛІТЕРАТУРА.**

„Ruthenische Revue“. Ч. 2. III. р. Змієт: Die Ruthenen und das neue österreichische Ministerium. Von Reichsratsabgeordneten Basil R. v. Jaworskyj. — Die galizischen k. k. Bezirksgrößen vor Gericht. Von J. Turjanskyj. — Das Ausland über die ruthenische Frage. I. Die Ruthenen und deren nationaler Kampf. Von ehem. Minister J. Löwland (Christiana). — Das ruthenische Schulwesen seit seinen Anfängen bis auf die Gegenwart. Von B. Rohatyński. — Zwei Skizzen. Von Ossyp Fedjkwyttsch. — Rundschau. — Die ruthenisch ukrainische Presse.

**Малий Фейлетон.**

*Олекса Ковалєнко.*

**Народній герої.**

*(Сопєт.)*

Він сьміло йшов на зустріч небезпєці  
І не ховавсь від каря, помєти й муки,  
А сьміло нїє братам на поміч руки,  
Бадьоро бивсь на дикім, лютім герці...

І вірили йому нужденні люде,  
Що правду він боронить й милу волю,  
І сьміло йшли бороти ся за долю  
І кожен знав, що успіх певний буде.

Він завжди йшов вперед усіх до бою,  
І не боявсь пожертвувати собою,  
Горів огонь добра і правди в крові.

І люд назвав його коханим братом,  
За те, що бивсь з бездушним хижим  
[катом  
І рвав тяжкі невольницькі окови!  
Київ, 7. січня 1905.

**Гєть відчєпи ся сатано.**

*(Сопєт.)*

Тогда глаголя ему Ісус:  
„Іди за мною, сатано!“  
Матв. IV, 10.

*Посвята І. Є. Рєвіну.*

„Гєть відчєпись від мене, сатано!“  
Сказав колись Учитель наш великий,  
Коли скушав його безєтїдник дивий  
І обіцав, що буде все йому дано...

Йому весь сьвіт єкуєтель показав,  
Що видно скрізь було з гори навколо,  
Й за те, що він до ніг нахилить чоло,  
Йому на вік він славу дарував...

Казав йому з каміння хліб зробити.  
„Не хлібом лиш людина буде жити!“  
Почув слова Хриєтові у одвіт...

Й не міг його діавол єкуєтели,  
Бо йшов Хриєтєс народівє служити  
І був йому дорожше сєбе сьвіт!  
Київ, 16. січня 1905.



# Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

В м'ясниці поручає новості для Пань і Панів.

Знижені ціни товарів футряних і артикулів зимових.

**Вахлярі** наймоднійших виробів з т. зв. перлової шкаралупи з струсовими перами, Magabout, Pointlace, соломокові і з газу білі в різних кольорах від найдорожчих до найдешевших.

**Вступ на баль** остання новість великий вибір.

**Рукавички** Glacé, шовкові гладкі т. зв. аjour Muskellire різної величини.

**Паньчохи і зарукавки** шовкові, півшовкові, гладкі, білі і в різних модних кольорах.

**Черезики балеті,** лякерки, білі Glacé, золоті, Chevreaux з гачком або без него, цїжемси і півчерезики.

**Хусточки до носа** шовкові, гладкі, або гачтовані, з батьсту полотна в різних модних кольорах.

**Капелюхи і краватки,** атласові кляки, циліндри, балеті наймоднійші краватки.

**Мужескі сорочки** сальонові, з піковими і шовковими передами, ковнярики, маншети найновішого рода.

**Капелюхи.** Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів I. G. Iga фабрикатів з фільцу, льодену,

**Футряні боа** правдиві перекі, з куні, ласип, кретові різного рода футра медвежі — до того відомі муш для дівчат і дїтїй. Футряні і суконні шапки, кучми т. зв. P-rsianer, Sealskin, Nutria як також барети для дівчат і дам різної наймоднійшої сорти.

**Вовняні і зимові товари.** Правдиве біле систему G'era, др. Лямана, вовняні калісоми і майтки, рукавички, огрівачі колїн і пульсів, паньчохи, хусточки з Хемілі, вовняні шапочки чешці для дівчат і дїтїй — загортки на колїна до подорожі і т. д.

**Конфекція дїточої одїжки,** як жакети, плащики до того капюзи, ковнярики, все після найновішої моди.

**Товари обувяні.** Склад америкнських череваків фабрики обуви Антона Чапека у Відні. Найбільший вибір різнодної обуви Box calf, з телачої сатинованої шкіри і т. п. дїтїйної сорти. Чоботи фільцові, до

**Кальози і черевани до сїгу** найліпші фабрикаці.

у Відні, і Осипа Піхлера і Сїнів в Грацу Борсолїна в Аелекандрії. Найбільший вибір пїлїну і т. п. в різних фасонах.

Замовлення з провінції виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, приймаю назад.

Одна з більших фабрик пошукує

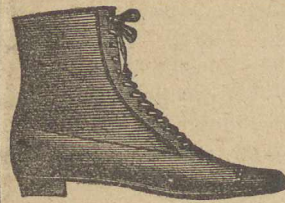
## ЗДІБНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

Услівя: Християнин, в віку 23—28 літ, вільний, цїлковите знанє німецької, польської і рускої мови правописи, як також знанє купецтва, красне письмо, далі охота пильність і здібність до самостійної праці.

Власноручно писані оферти wraz з фотографією і відписами свідочств присилати під: „W I. 188“

до Рудольфа Моссе у Відні I. Seilerstätte 2.

5 (1—1)



Перша буковинська

спеціальна робітня обуви і ортопедичне заведење

**ІВАНА ДІКА**

абсолютна майстерского курсу ц. к. технолоґічного ремесельного музею у Відні, і запряженого судового знатока поручає

## ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОБУВИ

найновішого крою для пань, панів і дїтїй.

Замовлення виготовляють ся сейчас з заграничних шкір.

При замовленнях з провінції пожадане, аби прислати в'ужитий черевик на міру.

Чернівці

ул. Руска II, а Філія ул. Ратушева 17. (під „золотою Грушкою“).

7 (—)

## AUSTRO-AMERICANA.

Двотрійске сполучене акційне корабельно-перевозове тов. в Трієсті.

Правдивий пасажирский оборот до Америки через Трієст-Нью-Йорк.

Генеральна АГЕНЦІЯ для ГАЛИЧНИНИ і ВУКОВИНИ:

## Гольдлюст і Спїлка

Чернівці, ул. Палати краєвої 6.

Для провінцій приймає ся агентів.

60 (9—10 н.)

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

аптика др. Ю. Францоza

в Тернополі.

Се є знамените усмиряюче средство до натирания против всяких ревматичних болїв, простудження, ломаня костей, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не приймаєти ніяких „Нервотонів“.

Цїна флакона 80 сот. 10 флаконів (фляшочок) 8 кор. з оплатою і опакованем.

(6—2)

**РАМИ** до образів і фотографій

до сьвятих і сьвітських образів наспарту і виробу перилетничі найдешевше у

**Б. Вальтера**

Чернівці, улица Почтова ч. 5. в вабудовано бірки побіч готелю Готїба.

(7—10)

## А, Анжа Чіляк

58 (13—52)

завдячую власному виходови помади, через котрої уживанє, зріст мого волося дїйшов до 185 см. довготи. Се є одинокое средство проти випаданя волося, скріплює і припиняє его зріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуса і бороду, запомагає передчасному лисеню і сивїню, взагалї чудотворна ся помада вертає волосям так на головї як на бородї натуральну полиску ючу бавру. Дїлає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяцій.

Цїна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цїлий сьвіт за попередним надїсланем гроший, або за послїплатою. Найліпше замавляти просто з фабрики:

**Анна Чіляк**

Відень

I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмїд і Фонтін.



в недїлю і свята від 1/21 до 1/31 год. попол

КАНЦЕЛЯРИЯ  
Друкарня товариства „Рускої Ради“  
отгороєна

Друкарня „Рускої Ради“  
всїлїкї роботи друкарські  
скорю і дешевеє.

## ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим повідомляю Впов. П. Т. Публику, що я кромї істнуючого вже мого skleпу ювілярского, в Чернівцях, Ринок ч. 9,

отворив ще

**ФІЛІЮ**

при улиці Паньській число 15

і удержую там великий склад стїнних, столових і кішечкових годинників, із золота срібла нікїлю, стали з преціозними верками. іменно т. зв. „International-Watch in Schaffhausen“ „Lorigines“, „Omega“ „Roskopf-Patent“ і багато иньших різнородних сорт.

Рівночасно заявляю, що приймаю новї роботи як і репарації ювілерскї, в золотї, срібалї, так в Ринку під ч. 9, як і прв Паньській улиці ч. 15, де також рїзнородні замовленя як хронометри, репатаційні годинники взагалї всїлїкї старинности лагоджу як найточнїше і під гаранцією

Надїю ся протє, що Вп. П. Т. Публика як до тепер так і на дальше волишь ласкаво мене підирати, а при закупї подарунків на рїздво або на новий рік, мої skleпи не омине, а пересьвідчивши ся о великїм виборї товарів, дешевости цїн і тетельній облужї, виїде зних вдоволеня.

Поручаючи ся ласкавим зглядом, пишу ся з поважанем

**Кароль Шульц,** ювілер і годинникар

63 (0—15) н. с.

запряжений знаток ц. к. суду.

Марка охоронна: котвиця  
**LINIMENT. CAPS. COMP.**

з аптики Рїхтера в Празї,

загалїно признаний знаменитий усмирюючий лїк на втиране по цїні 80 сот., 1.40 кор. і 2 кор. можна купити у всїх аптиках.

Просимо жадати сей загалїно улюблений лїк все лише в ориґінальних флашях з нашим охронним знавом „котвиця“ з аптики Рїхтера і для осторожности приймати лише флашки тим охронним знавом яко правдивї.

46 (18—40)

Аптика Рїхтера

„під золотим львом“ у Празї, улица Єлисавети ч. 5.

